

יום	יום לחדש	יום ליקוטי ה"א	ליקוטי הלכות ה"ב	משנה ברורה ה"ב	חיי מוהר"ן	שולחן ערוך דושן משנה סקנה
שבת	ג'	פ.	קפד	חורה	קפט-קצ	ו' ז'
א	ד'	פז:	קפה	קב.	קצא-קצב	ח' ט'
ב	ה'	פח.	קפו	קב:	קצג-קצד	י' י"א
ג	ו'	פח:	קפו	קב:	קצו-קצז	י"ב י"ג
ד	ז'	פח.	קפה	קב:	קצח-קצה	י"ד ט"ו
ה	ח'	פח:	קפט	קד.	קצט-ר	ט"ז י"ז
ו	ט'	פח.	קצ	חורה	רא-רב	י"ח י"ט

בקרני אורה

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

404 | פרשת בא | ג' שבט תשפ"ה

דבר המערכת

"והיה מתאנח מאד על זה ואמר: אוי, איך יוכלו לעמוד אנשים מועטים נגד כל העולם" (שיחות הר"ן, רכ), רוח קדשו הבהירה של רבינו הקדוש שהודיע מפורשות את אשר יקרה אותנו באחרית הימים, ואמר: "שיהיה אפיקורסות גדול בעולם כי מלמעלה יבוא אפיקורסות בעולם בשביל נסיון, ואני יודע שאנשים שלי גם בלא זה יתחזקו באמונה באמת וישארו קיימים באמונתם, אך אני מגלה זאת כדי שיתחזקו יותר כשיראו שדברו מזה מקודם" (סע).

אנשיו של רבינו הקדוש עומדים מוכנים, הם יודעים ומתכוננים למבול האפיקורסות הנורא ומכינים 'תיבות נח' כדי להנצל ממבול זה, הם גם עומדים מוכנים לכך שהם שיארו מאותם אנשים מעטים נגד כל העולם, כאשר כולם ישקעו בתרדמה בלתי נתפסת מול גזירות שמד הגרועות פי אלף מעניבת חנק המתהדקת כבר על הצוואר, ואנשיו יתחזקו למרות הקרירות שמסביב ויאחזו בכלי המלחמה של תפילה צעקה מחאה והתעוררות. רק בכח החיזוק הנפלא של רבינו הקדוש ניתן לשרוד ולהתקיים בחושך מעובה שכזה.

תְּשׁוּרֵי מֵרֵאשׁ אֶמְנָה

הרעים הם מכפירות שנתפסו בלב ח"ו, וכמו לדוגמא (בלקוטי הלכות, פריה ורביה ואישות ג - ט): "עיקר כלליות התורה והמצוות תלויים באמונה וכמו שכתוב כל מצותיך אמונה, וכן להיפך, עיקר היצר הרע והתאוות והעבירות ח"ו הם בחינת פגם האמונה, בחינת אל אחר כפירות שנקרא היצר הרע". כאמור, אין זו כפירה גלויה כל כך, האדם מחשיב עצמו עדיין למאמין שלם ואינו חש כלל שאמונתו לקתה במשהו. וכפי שרבי נתן מביא במקום אחר (שם, בשר בחלב ה-ד): "היצר הרע נקרא אל אחר כפירות, כמובן בדברי רבינו ז"ל בכמה מקומות, ויש בזה כמה אלפים ורבות מדריגות, כי יש שאין לו כפירות גמורות, אבל אין האמונה כל כך בשלמות, וכמו כן יש אחיזה להקליפה והסטרא אחרא".

נקח לדוגמא ערמה אחת שהיצר נוגס באמונתו מבלי שנחוש בכך, וכאמור זה מסוכן מאד, כיון שבכך הוא מחליש את כל יסוד הבנין, את כל היראה והאהבה את כל השמחה והקדושה ואת כל קיום התורה ח"ו.

הכעס על מי שפגע בנו, אינו נתפס אצלנו כפגם אמונה מיוחד, אולי לכל היותר כחסרון בשלימות המדות הנעלות, אבל לאמיתו של דבר חז"ל החשיבו זאת כפגם עבודה זרה, האדם נכנס למחשבות טבע, כאילו השני שולט עליו ושהיה ביכלתו לפגוע בו ולא האלוקים שלחו ח"ו, כך גם ההשתדלות היתירה להשיג ממון או כל דבר נשמי אחר, כאשר כל התעוררות הלב והחושבים מושקעים בהשתדלות זו מבלי להרגיש שלמעשה הוא שקוע עתה במידה מסויימת בכפירת 'טבע' ח"ו של 'כוחי ועוצם ידי'. וכן הלאה באלפי דוגמאות בחיי היום יום בהם האדם שוקע ב'טבע' מבלי לחוש אפילו סתירה לאמונה.

עלינו לזכור, שכאן היא חזית מלחמתו של היצר, בנקודה זו הוא שולח את חיצויו הארסיים ביותר ובכך הוא מנסה למוטט את כל הבנין כולו חלילה. וכדבריו של רבי נתן (שם, נטילת ידים שחריט ב-א): "עיקר הסטרא אחרא, יניקתם רק מבחינת כפירות, שזה עיקר שורש היצר הרע שנקרא אל אחר כפירות כמובא, היינו כשתולין בטבע ח"ו".

חובתינו לדעת את האוייב ולהשיב מלחמה שערה, עלינו להתחדש בכל בוקר ובכל עת בחידוש האמונה, להכניס את האמונה בכל פרט מחיינו, לדבר בלי סוף את האמונה בחיות ובהתחדשות. אם ברצוננו להתקדש, עלינו לדבר ללבינו לפני כל יציאה לרחוב בחיות ובהתחדשות, שהנה אנחנו יוצאים בכוחו של הקב"ה המחיה אותנו ברגע זה ורק ברצונו אנו יכולים לראות וללכת ואוי ואבוי אם נמרה פיו להפקיר עינינו ומחשבותינו ואשרינו ומה טוב חלוקתו אם נמליך אותו ונציית לו כי אז יגדל שחרנו עד אין קץ. וכן בכל פעולה שאנו עושים, להודות בפה מלא ולייחס זאת היטב לקב"ה וכן בכל צער ובכל פעולה אחרת. כי תחיית האמונה היא שורש התשובה סור מרע המשך בעמוד ד'

עיצומם של ימי השובבי"ם, הכל מעוררים לתשובה, ונפשו הכאובה מבקשת גם כן פתח לשוב באמת, בכל פעם כשמעוררים אותו הוא רוצה ומשתוקק, אבל ידיו רפות, ליבו ומוחו מתערבבים, ממה יש להתחיל ועל מה יש להתחזק תחילה, כל הנושאים הרוחניים כל כך לקויים ושפלים, הוא לא רואה דרך תשובה כוללת שתפתור את יסוד הנפילות והמכשולות, נדמה לו למעלה מכוחותיו ללכת ולקבל עתה קבלה מיוחדת על כל פרט ופרט, מה עושים 'למעשה' בקבלת עול התשובה.

החכם הבא לבנות בית שיוכלו בעזרת השם מאות חדרים והמון פרטים, יודע ומבין שעליו להשקיע בעמודי היסוד כראוי, 'בהנטל היסוד יפול הבנין', וכאשר היסוד איתן ניתן לאט לאט לבנות עוד ועוד לשם ולתפארת.

כך גם בבנין הרוחני אותו אנו מבקשים לשוב ולבנות מחדש. חובתנו לשים לב היטב לעמודי היסודות שעליהם נשען הבנין כולו, וכאשר נעמידם כראוי אזי יקל עלינו הרבה מאד לבנות את כל המשך בס"ד.

חז"ל הקדושים (מכות כד.) מלמדים אותנו: "בא חבוקו והעמידן על אחת שנאמר וצדיק באמונתו יחיה", ורבי נתן (בלקוטי הלכות, ציצית ה-ה) לומד מכך ש"עיקר התחלת יסוד קיום כל התורה הוא על ידי האמונה בחידוש העולם שמאמינים שהשם יתברך ברא את השמים ואת הארץ יש מאין המוחלט, שזהו יסוד כל התורה כולה".

זהו היסוד שעליו נשען כל הבנין, ומי שמבקש לשוב ולעמוד איתן נגד יצרו, יש לו לחפש להעצים ולחזק את אמונתו הפשוטה שהיא כאמור יסוד הכל, וכמו שרבי נתן מוסיף (שם, ברכת הריח ד-ג): "כי עיקר הכח לעמד כנגד היצר הרע הוא על ידי אמונה, שהיא כלל ועיקר כל התורה כולה, וזאת האמונה הוא עיקר הכח של ישראל להתגבר כנגד כל הקליפות והתאוות והסטרין אחרנין בגשמיות וברוחניות וסוף כל סוף ישוב בתשובה שלמה".

כי כל המכשולות והנפילות באות מפגם באמונה הקדושה, לא חשים בכך, האדם סבור שלא חלה שום חולשה באמונתו אלא שגברה תאוותו והוא נכשל, אבל הרופא הגדול מביט ורואה היטב שיש כאן חולשה בלתי מורגשת באמונה, אמנם אין הוא עדיין בגדר כופר ואפיקורס ח"ו אבל זוהי החלטת פגיעה קשה בהתחדשות האמונה וחיותה, המלך זקן וסכיל הכניס במצפוניו הלב זקנה מסויימת באמונה שהיא שורש היראה והאהבה העוצרים ביד האדם מלהכשל ומעוררים אותו לחטוף הטוב, וכאשר נפגמה האמונה בסתרי הלב נחלה האדם שלא לעשות כראוי ח"ו בסור מרע ובעשה טוב.

רבי נתן חוזר על כך רבות ששורש כל העבירות והיצרים

העודכים

פניני אור
אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

שְׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ שְׁאָמַר: **אֲנִי קִנְוֵה חֲדָשׁ מְלֵא יִשׁוּן**
(חיי מוהר"ן)

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"נ 4:37 - נין החמה 6:28 - מוזיק"ש 8:26
צאת השבת 5:52 - צאה"ש לר"ת 6:31

איני יודע,
איני יודע...

אם החרש תחרישי פֶּעַת הזאת...

ולכל בני ישראל לא יחזין קלב לשנו
פעם נסע רבינו עם מוהרנ"ת בדרך,
והתנפלו עליהם כלבים ונבחו כדרכם,
פנה אליהם רבינו ואמר להם: "איני יודע,
איני יודע, מי אתם..." וברחו והלכו להם.
ופעם כשנסע אחר כך מוהרנ"ת לאחר
הסתלקותו של רבינו שוב באותו הדרך,
התנפלו עליו שוב הכלבים שבאותו
מקום, ופנה אליהם מוהרנ"ת, ואמר
להם: "נסעתי כאן עם רבינו, ואמר לכם:
'איני יודע, איני יודע מי אתם' וברחתם,
איני אומר לכם: 'איני יודע, איני יודע'..."
ופנו גם הם והלכו להם. [ואמרו אנ"ש:
שבאמת ידע גם מוהרנ"ת מה היא
צעקתם, אולם רצה להראות לאנ"ש
שנסעו עמו, שעל ידי ההתבטלות לצדיק
אפשר לפעול בלי ידיעה כמו הצדיקים
בידיעתם].

(שיח שרפי קודש, חלק ב, אות ג)

והכלבים עזי נפש!

"יש רועים של הסטרא אחרא, והם גם
כן מפורסמי הדור, וכופין אנשים לתחות
שעבודיהו [= תחת שיעבודם], ועיקר
מלכותם הוא על ידי עזות, כי 'עזות
מלכותא בלא תגא' (סנהדרין דף קה ע"א),
והם ככלבים בעזותם, בבחינת 'הכלבים
עזי נפש המה רועים', והן 'פני הדור כפני
הכלב'. ועל כן כדי להינצל מהם, מתחת
ממשלתם, אי אפשר רק על ידי עזות,
לעמוד נגד עזותם, ואז 'נהלת בעזך אל
נוה קדשך', שנכנס לתוך הקדושה".

(ליקוטי מוהר"ן, כב)

צווחין ככלבין הב
הב!

בוודאי מי שמתפלל על צרכי גופו ואינו
מתכוון כלל בשביל התורה, רק הוא
מתפלל שיתן לו ה' יתברך בני חיי מזוני
וכו' להנאתו ולצורך גופו, זאת התפילה
בוודאי אינה חשובה לפני ה' יתברך... וה'
יתברך יודע ומבין שכל מה שמבקש אינו
טובה לפניו כלל, כי מאחר שאינו מסתכל
על התכלית בוודאי הפרנסה והעשירות
שלו הוא בחינת 'עושר שמור לבעליו
לרעתו' רחמנא ליצלו, נמצא, שהתפילה
שהיא לצורך הגוף לבד בלי כוונת קיום
התורה היא בוודאי אינה טובה כלל. ועל
תפילות כאלו קורא תגר בוזה הקדוש
'צווחין ככלבין הב הב, הב לן חיי, הב לן
מזונא' וכו'. ואין לה' יתברך נחת מתפילה
כזאת שהיא לצרכי הגוף, כי אם כשה
המתפלל מתכוון בתפילתו בשביל קיום
התורה, דהיינו שמתפלל על בני חיי
ומזוני וכל כוונתו כדי שיזכה לעשות
רצונו יתברך ולקיים תורתו ומצוותיו
באמת. ואם כוונתו באמת בשביל זה,
בוודאי יש לה' יתברך נחת רוח מתפילה
כזאת".

(ליקוטי הלכות, ראש חודש, ג)

שאלה:

ביום ראשון הבעל"ט, יום ד' שבת, מתחילים הארבעים יום לפני
פורים, בהם מתחדשים לצעוק לה' "הצילני מקליפת המן עמלק",
והאמת היא שמלבד השיר שהתחבר בשנים האחרונות על 'הצילני'
במנגינת 'ונהפוך הוא', אני לא כל כך מחובר לצעקה הזאת, ואני לא
מבין כ"כ מהי קליפה זו שממנה אני אמור להינצל, ועליה אני צריך
לצעוק לפני ה' בקול ניחר מעומק הלב?

תשובה:

לפני שאענה לשאלתך, אני חייב לפתוח בגילוי מדהים שמצאתי
במגילת אסתר, רמז נפלא על מנהגם של חסידי ברסלב לזעוק ולצעוק
להשם יתברך ארבעים יום לפני פורים, שיציל אותנו מקליפת המן
עמלק.

וזהו:

כולנו מכירים את הפסוק המפורסם והמעורר, שאמר מרדכי הצדיק
לאסתר המלכה: "אַל תְּדַמֶּי בְּנַפְשְׁךָ לְהַמְלִיט בֵּית הַמֶּלֶךְ מִכָּל הַיְּהוּדִים.
כִּי אִם הַחַרְשׁ תַּחְרִישִׁי בַּעַת הַזֹּאת, רְחוּ וְהִצֵּלָה יַעֲמוּד לַיהוּדִים מִמָּקוֹם
אֲחֵךְ וְאַתְּ וּבִית אָבִיךָ תֵּאבְדוּ. וְגַם יוֹדֵעַ אֵם לַעַת כְּזֹאת הִגַּעַתְּ לַמְּלָכֹת".

פסוק זה הוא כמובן צעקה לכל יהודי הנמצא בהסתרה, בחינת 'אסתר',
וזועק אליו: אל תחריש ואל תשקוט בעת הזאת! גם אם אתה חושב
להימלט מכל היהודים, ולתפוס לך את הפינה השקטה שלך, אל תעשה
זאת...

ועתה שים לב למשהו מדהים: המילים "בעת הזאת" עולים בגימטריא
מדויקת (885) "ארבעים יום לפני פורים" - - -

לאמר: אם החרש תחרישי 'בעת הזאת' של 'ארבעים יום לפני פורים',
ריווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת אביך תאבדו. ומי
יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות...

העת הזאת של הארבעים יום לפני פורים, היא היא העת שבה אסור לך
להחריש ולשקוט!

ועתה לשאלתך:

מהי קליפה זו, אשר מפניה אנו זועקים כל כך להינצל ממנה?

ובכן, שאלתך דומה קצת לשאלתו של אותו אחד שביקש "למדני כל
התורה כולה על רגל אחת", שכן כדי לענות בצורה יסודית על שאלה
זו, צריך לשבת וללמוד עשרות דפים בליקוטי הלכות, בהם מבאר
מוהרנ"ת בעומק נפלא סודו של קליפת עמלק ימ"ש.

אך באופן כללי, אפשר לומר: עמלק הוא לא קליפת פרטית נוספת, אלא
קליפה כללית, "ראשית גויים עמלק", אבי אבות הטומאה.

ומהי אכן הקליפה הכללית, הכוללת בתוכה את כל הקליפות, עד כדי
כך שכל הקליפות נחשבות ל'תולדות' שלה?

התשובה לכך היא: שלשת הפירושים על הפסוק "אשר קרך בדרך".

וכך כותב רש"י על הפסוק "אשר קרך בדרך": "[א.] לשון מקרה. [ב.]
דבר אחר לשון קרי וטומאה. [ג.] דבר אחר לשון קור וחום, צננך
והפשירך מרתיחתך".

הרי לנו שלשה דברים מרכזיים במהותו של קליפה נוראה זו:

- א. 'מקרה' - היפך השגחה.
- ב. 'קרי' - לשון טומאה, היפך הקדושה.
- ג. 'קור' - היפך חמימות והתלהבות.

אין כאן שלשה דברים נפרדים, אלא המשך אחד גדול. ובשפת ימינו:
תאונת שרשרת...

זה מתחיל עם ספיקות וקיריות באמונה; האדם שוכח שה' רואה אותו,
אוהב אותו, ומשגיח עליו.

גם אם ה' עשה ועושה איתו המון חסדים ונפלאות על כל צעד ושעל,
גורם לו עמלק לא לשים לב אליהם, ולא לקלוט ולחיות את ההרגשה
הברורה ש"השם אתי עמי ואצלי".

וכפי שהתורה מספרת לנו, שתיכף לאחר ששאלו בני ישראל "היש
ה' בקרבנו אם אין", מיד "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל" (כמובא שם
בפירוש רש"י). ומסביר מוהרנ"ת, שעצם השאלה והספק "היש ה'
בקרבנו אם אין" נובעת מקליפת עמלק, וכשנמשכים אחריו ונופלים
לתוכה, בא עמלק בפועל...

"כי קליפת עמלק מחליש לב האדם בעת הצרה ח"ו, עד שרוצה להכניס
בו שכחה שישכח כל הטובות והישועות שכבר עשה עמו ה' יתברך. כמו
שהיה אז, שזה סמוך הוציאם ממצרים באותות נוראות כאלה, וקרע
להם את הים, ונתן להם את ממונם, והוריד להם המן וכו'. ואחר כך
כשלא היה להם מים, החליש דעתם כל כך עד שטענו ונסתפקו ואמרו
היש ה' בקרבנו אם אין. ראה והבן והבט עד היכן כח הקליפה והסטרא
אחרא מגיע. וכל זה מעשה קליפת עמלק שהוא כלול מכל הקליפות
והסטרא אחרא, שיכול לעקם הלב כל כך עד שיכול לבוא לטעות כזה אם
אין משתדלין להתגבר כנגדו בכח הצדיקים האמתיים" (ליקוטי הלכות,
נחלות ד, יב).

אחרי שהאדם כבר מסופק האם יש ה' בקרבנו אם אין, ואין לו שמחה
פנימית על קרבתו לה' - מגיע פגם הברית (אשר 'ברית' פירושו 'קשר'
וחיבור בל יינתק', ועצבות הבאה מתוך חוסר אמונה וקירבה לה' גורמת לפגום
אותה. ואכמ"ל).

וזהו אכן אחד הדברים הנוראיים ביותר ממנו אנו סובלים בדורנו,
ועלינו לצעוק ולזעוק בקול ניחר שיצילנו ה' מכל הראיות האסורות
והמחשבות הרעות, ונהיה קדושים וטהורים בתכלית.

והתוצאה האוטומטית של התרשלות בשמירת העיניים והמחשבה,
היא כמובן: קרירות!

אוי, אוי, אוי. קרירות, עייפות, עצלות וכבידות. (אגב: 'קרירות' בגימטריא
"ממלך אחשוורוש"). כמה אנחנו צריכים לצעוק להשם יתברך שיציל
אותנו מהקרירות, מהעייפות, ויפח בנו רוח חיים, וישלח את שלהבת
נשמתנו.

לסיכום:

"בעת הזאת" של "ארבעים יום לפני פורים" אסור לנו להחריש, רק
לצעוק ולזעוק לה', שיחדש בנו את האמונה בהשגחתו / השמירה
במסירות נפש על קדושתנו / ואת אש ההתלהבות!

פנינים מאירים וחידושים מזהירים מלוקטים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע
מתוך רשימותיו של הגר"ם שכמעט שליט"א אשר ציין ורשם לפניו לזכרון.

לקט ספרי"ם

פרשת בא

בוחר כליות ולב ראה באחרים שהיה להם שררה במצרים והיה חסר
להם רצון ושאפה לצאת ממצרים, משום כך מתו בשלשת ימי אפלה
ולא זכו לצאת ממצרים, כמו כן יהא בגאולה העתידה שהציפיה
לגאולה הוא תנאי הכרחי לזכות לגאולה.

אוצרות אחרית הימים עמוד כה

הציפייה לגאולה הוא תנאי הכרחי לזכות לגאולה

אמר הגאון הצדיק רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל (בספרו אור יחזקאל מאמר
אמונת הגאולה) כי זאת עלינו לדעת שרק אלו אשר ציפו לגאולה יזכו
לראותה, וכשם שמצינו גבי יציאת מצרים שיצאו אחד מחמישה ויש
אומרים אחד מחמישים, ואמרו חז"ל (שמות רבה יד) שהקב"ה שהוא

מצות זימון בנסיעה

הברכה (פ"ה הע' עב) בשם הגר"ש וואזנר ז"ל שמטעם זה גם מכונית בזמינו נחשב כספינה ומצטרפים. אמנם בספר **זאת הברכה** (פ"ד עמ' 134) נקט דאטוטובוס נחשב כעגלה שהיא ספק אם מצטרפים, ומטוס נחשב כספינה שמצטרפים. וכן נראה לפי מה שכתב **היעב"ץ** (מ"ק שם) שהכל תלוי בשקיטת הנסיעה בין בים בין ביבשה.

ולמעשה נראה שאם נוסעים קבוצת אנשים באוטובוס שאין להם שייכות תמיד זה עם זה, ואינם אוכלים מקופה אחת, רק נתקבצו ברכב אחד משום שצריכים כולם להגיע ליעד אחד, עדיף שלא יאמרו 'בואו ונאכל' כדי שלא להיכנס לספק זימון, דהלא אינם מצטרפים זה עם זה רק אם יאמרו 'בואו ונאכל' (עי' משנ"ב ס"ק כז). ונראה שגם אם נוסעים ברכבת עדיף שלא לאכול על שולחן אחד, דכיון שאין מכירים זה את זה ונפגשו רק דרך עראי תוך כדי הנסיעה, אפשר שאין זה קביעות (עי' משנ"ב שם).

אמנם כאשר נוסעים קבוצת אברכים ביחד לטיול ואומרים בואו ונאכל, או שאוכלים על שולחן אחד ברכבת, יש לפסוק כהכרעת **המשנה ברורה** (שם ס"ק י"ז) שבמצב של ספק יש לזמן בלא שם. ואם נוסעים קבוצה של בחורי ישיבה שאוכלים מקופה אחת יתכן שהם מתחייבים בזימון גם אם אין אוכלים על שולחן אחד ולא אמרו בואו ונאכל כדי בעל הבית עם בני ביתו, ויזמנו בלי שם.

שלשה שאכלו כאחד אין עליהם חיוב זימון רק אם יש קביעות משותפת בין האוכלים, אבל אם אינם קבועים ביחד אף שכולם אוכלים בזמן אחד אינם מצטרפים לזימון. ונפסק **בשולחן ערוך** (ס"י קס"ז ס"א וס"י קצ"ט ס"א) שיש ג' אופנים שמהווה קביעות משותפת בין האוכלים ביחד: א. כשאוכלים ביחד על שולחן אחד, השולחן מצרפם. ב. אם אין אוכלים על שולחן אחד אבל אומרים זה לזה 'בואו ונאכל', האמירה והעצירה של ביחד מצרפם. ג. בעל הבית עם בני ביתו שכולם אוכלים מקופת הבעל הבית, גם אם אין אוכלים על שולחן אחד ולא אמרו בואו ונאכל, כיון שאוכלים מקופתו הם נגדרים אחריו והוא מצרפם (עי' שיעה"ר ס"י קס"ז ס"ו).

ונפסק **בשולחן ערוך** (שם) שאם קבוצת אנשים הולכים בדרך אינם מצטרפים בשום פנים, שטלטול הדרך מפריע את היישוב הדעת של אכילה ביחד ומבטל הקביעות, וגם אם החליטו לאכול ביחד אין זה נקרא קביעות. **ובמגן אברהם** (ס"י קס"ז ס"ק כז) הסתפק אם כשנוסעים בעגלת סוסים ביחד נחשבים כמהלכים, או כיון שהם מקובצים ויושבים ביחד נחשבים כקבועים. אמנם לגבי ספינה פסק שכן נחשב כקביעות.

והנה **בערוך השולחן** (ס"ו) ו**נימוקי אורח חיים** (ס"ב) כתבו דרכבת בזמינו נחשב כספינה. ועל פי זה הביא **בספר שערי**

חיוב זימון להולך מסעודה לסעודה

המזון (ס"י קצ"ג ס"ה).

אמנם אם יש בסעודה השניה שנים שלא זימנו עדיין, יכול הוא להצטרף לענות להם אם יאכל כזית עמהם כדי שהם יצאו ידי חובת זימון כדין אוכל ירק, אבל הוא אינו יכול לברך על הכוס שהוא כבר יצא חובת זימון (ביאה"ה שם ד"ה כ"א, ומשנ"ב ס"י סק"ט).

כלל ד - הפטור למי שפרח ממנו זימון
מי שאכל בסעודה המחוייבת בזימון והלך מהם קודם שזימנו, והם זימנו לעצמם, פרח תורת זימון ממנו מאחר שקבוצתו זימנו כבר. ולכן אם הולך למקום אחר ואינו אוכל שם אינו מצטרף עמהם מדין 'זקוק', שכבר אינו זקוק לזימון וכבר נפטר מזימון. אבל אם אוכל שם עוד כזית יכול להצטרף עמהם ולזמן כיון שעדיין לא זימן (ס"י קצ"ג ס"ו).

אמנם זהו דוקא אם החברוה הראשונה זימנו טרם שהלך והתחבר לקבוצה השניה, אבל אם התחבר עם הקבוצה השניה טרם שזימנו הראשונים, הרי הוא מצטרף עם השניים גם אם אינו אוכל עמהם, דכיון שברגע שהתחבר עם השניים היה זקוק לזימון לא פרח ממנו תורת זימון כשזימנו הראשונים (ביאה"ה שם ד"ה כיון).

דוגמאות המצויים

אכל לבד בבית ובא לבית המדרש

א. אם נמצאו ב' אנשים בבית המדרש ורוצים להצטרף לזימון; אם אינו אוכל כזית בבית המדרש אינם מצטרפים לזימון. ואם אוכל כזית מצטרפים. ולכתחילה נכון שיאכל כזית פת, ולא כזית ירק או משקה כשיעור רביעית, שיש אומרים דבזימון של ג' צריך פת דוקא (ס"י קצ"ג ס"ב), ועוד שאם אינו אוכל פת אינו נחשב שזוכה במצות זימון רק שמצטרף לשנים האחרים, ומובא בשולחן ערוך (ס"י קצ"ג ס"א וס"י קצ"ג ס"א) שטוב להדר אחר זימון, וגם אינו יכול להיות המזמן (מכמו בש"ע שם), על כן נכון שיאכל כזית פת כדי שיוזכה גם הוא במצות זימון. ואם אוכל כזית פת והוא גדול במסעודה יכול לזמן, אבל אם אינו גדול כתב המשנה ברורה (ביאה"ה רס"ו רא) שמי שהיה בעיקר הסעודה זימן.

ב. נמצאו ג' אנשים בבית המדרש המחוייבים כבר בזימון, נכון שיאכל כזית פת בבית המדרש כדי שיוזכה גם הוא למצות זימון וכן"ל אות א'. ומיהו גם אם לא אכל שם כזית יכול לענות ברוך שאכלנו משלו, כיון שעל כל פנים אכל בביתו וחיוב בברכת המזון (ס"י קצ"ג משנ"ב סק"א ושועה"ר ס"ב).

ג. נמצאו ט' בבית המדרש ורוצה להצטרף לזימון עשרה ראוי שיאכל שם כזית פת כנ"ל אות א', ובדיעבד אם אכל כזית ירק או שתה משקה רביעית אפשר לזמן באלקינו, אף הוא אינו יכול להיות המזמן. ואם לא אכל כזית אי אפשר לברך באלקינו.

ד. נמצאו י' בבית המדרש ובא להצטרף עמהם, נכון שיאכל שם כזית פת כדי שיוזכה גם הוא במצות זימון כנ"ל אות א', ואם אינו אוכל שם כזית מסתפק הפרי מגדים אם יכול לענות ברוך אלקינו שאכלנו משלו (משנ"ב ס"י קצ"ג ס"א), והרבה מקילים (תמית הפ' וכה"ה ס"י קצ"ג סק"ה).

אכל עם חבורה בבית ובא לבד לביהמ"ד

ה. **אכל עם ג'** בבית ונתפרדו כל אחד מהם לדרכו בלי ברכת המזון, והלך הוא לבית המדרש אחר; אם נמצאו ג' בבית המדרש יכול להצטרף עמהם גם אם לא אכל כלום, מאחר שזקוק למצות זימון, כנ"ל כלל ב', ויכול גם להיות המזמן אם הוא גדול שבסעודה.

ו. נמצאו בבית המדרש ב' אינו יכול להצטרף עמהם, שאינם בחובת זימון להצטרף עמו, אלא אם כן אכל עמהם כזית.

ז. נמצאו ט' בבית המדרש מקיים חובת זימון שלו עמהם, אבל כיון שבא מחבורה של ג' אינם יכולים לצרפו באלקינו רק אם יאכל שם כזית, שאינו זקוק לזימון רק של ג' ולא של י'. וכך הדין אם נמצאו שם י' שיצא חובת זימון שלו עמהם, אבל אינו יכול להיות המזמן של אלקינו אלא אם כן אוכל עמהם כזית, או שבא מחבורה של י'.

ח. אם כשהיה בבית זימנו החבורה ובירכו ורק הוא לא בירך והלך לבית המדרש לברך שם, יכול להצטרף לזימון בבית המדרש **לב' וט'** רק אם יאכל שם כזית, כנ"ל כלל ג'. ואם אינו אוכל שם כזית אינו מצטרף, ואם יש שם ג' או י' שמזמנים לעצמם, ויש להסתפק אם יכול לענות עמהם 'ברוך שאכלנו משלו' לאחר שכבר זימן על אכילתו, ונראה שאם אכל פחות מכזית יכול לענות.

מצוי אצל הרבה אנשים שסועדים סעודה שלשית בשבת בבית ואחר כך באים לבית המדרש לשמוע דברי תורה וחזוק ומברכים שם בזימון בצוותא עם אנ"ש. וראוי לדעת ולשים לב שיש הרבה פרטים דינים המשתנים מאופן לאופן בדיני צירוף לזימון, ויש להבחין בכל פעם אם נעשה הזימון כדת וכהלכה.

נקדים כמה כללים מהלכות זימון הנוגעים ברוך זה, ואחר כך נפרט את הדוגמאות המצויים.

כלל א' - אין מזמנין אלא על כזית פת

נפסק **בשולחן ערוך** (ס"י קצ"ג ס"ד) שאין מזמנין על מי שאכל פחות כזית, שפחות מכזית אינו נקרא אכילה, וגם אם אינו רוצה לזמן על הכוס ולומר 'נברך', רק רוצה להצטרף לאחרים שמזמנים אינו יכול להצטרף עמהם אם אכל פחות מכזית, ואינו יכול לומר 'ברוך שאכלנו משלו'.

ונראה מדברי הפוסקים שגם מי שהולך מסעודה לסעודה אינו מצטרף עם המסובים בסעודה השניה רק אם יאכל עמהם כזית, ואין האכילה שלו מצטרף לאכילתו שבמקום הראשון; כן מפורש **בשולחן ערוך הרב** (ס"י קצ"ג ס"ב) שכתב 'והוא שאכל כזית לאחר שעלה והיטב עמהם על המטה'. וכן מוכח ממה שכתבו **הפוסקים** (משנ"ב ושועה"ר ס"י קצ"ג) שאם זה אוכל בשר זה חלב אינם מצטרפים עד שיאכלו כזית פת ביחד ללא בשר וחלב, ואין אומרים שגם אם יאכלו פחות מכזית יצטרף למה שיאכל כל אחד עם הבשר והחלב לעצמו (וכ"נ משועה"ר ס"י קפ"ח ס"א).

כלל ב' - חיוב הזקוק לזימון

שלשה שאכלו כאחד ונתפרדה החבילה בלי זימון, מאחר שחל חובת זימון על כל אחד ואחד מהם בשעת האכילה, ואינם יכולים כת לזמן מחמת שנתפרדה החבילה, וזקוקים הם לקיים מצותם יכולים להצטרף עם אחרים המחוייבים גם בלי שיאכלו עמהם. ולכן אם הלך כל אחד מהם והתחבר לכת אחרת של ג' יכולים לזמן שם גם אם לא יאכלו שם כזית, ויכול כל אחד מהם לומר 'נברך שאכלנו משלו' גם אם לא אכלו במקום זה, ואפילו אם נזדמנו שלשה אנשים שבאים מקבוצות שלא זימנו יכולים לזמן ביחד גם אם לא יאכלו ביחד (ס"י קצ"ג ס"ה).

אמנם זהו דוקא אם נתחייבו בזימון ונתפרדה החבילה ונשאר כל אחד בלי זימון, אבל אם לא נתפרדה החבילה, רק נתחברו שתי קבוצות שאכלו כל אחד בנפרד, אינם יכולים להצטרף ולזמן ביחד אם אין אוכלים כזית ביחד, דכיון שאינם זקוקים להתחבר לאחרים כדי להתחייב אינם מצטרפים (חור"א ס"י לא סק"ט מהא דס"י קצ"ג ס"א).

כלל ג' - הפטור למי שזימנו עליו

ההולך מסעודה לאחר שזימנו עליו וענה עמהם, אינו יכול להתחייב בזימון בסעודה השניה שמגיע לשם אפילו אם יאכל שם כזית פת, שכבר יצא ידי חובת זימון בסעודה הראשונה, ואפילו אם לא בירך שם ברכת

רבי יצחק בן מוהרנ"ת

גילה כל מסתורי לבו

ר' יצחק לבש עוז וגבורה ולא חת ולא התייש כלל מאביו מוהרנ"ת, ובכל עת שהיה צר לו בעבודת השי"ת, ובפרט בקדושת המחשבה, ערך מכתבים לאביו וצעק בצעקה גדולה ומרה, ופירש לפניו שיחתו איך שהבעל דבר פרש עליו רשתו ורוצה להפילו, ואביו אף הוא ענה לעומתו; מצד אחד חזק אותו במלוא חפנים התחזקות שאין לתאר, בשבעה משיבי טעם, אשר התחזקות כזו אינן בנמצא בשום ספר בעולם רק במכתבי מוהרנ"ת, המלאים זיו ומפיקים נוגה. אמנם מצד השני הזהיר אותו שלא ייאש עצמו מן הפורעניות ח"ו, ויעבוד השי"ת בעבודה תמה, ולמד וחינך אותו איך לרחק עצמו מהמחשבות רעות והרהורים שלא לה' המה עד קצה האחרון.

וניתן לראות מהשני מכתבים שנשאר לנו מה שכתב ר' יצחק לאביו - אחד מעש"ק ויקהל תקצ"ב והשני מא' פקודי תקצ"ב - עד היכן פירט הכל בפרוטרוט באר היטב לאביו, ואף שאביו כתב לו מכתב ממש בכל שבוע ושבוע והרבה פעמים כמה מכתבים בשבוע אחד, עכ"ל סיפר לו הכל, כל מה שמעיק לו בעבודת השי"ת, לך נראה שמה ותראה בעיניך.

זיכה רבים וזכה

ומיגו דזכה נפשיה, זכה וזיכה לכל העולם כולו. כי זכה ר' יצחק לא רק לנפשו שכתב לו מוהרנ"ת המון מכתבים, אלא אף גם זיכה את כל העולם כולו, להוציא דיבורים יקרים מפז ומפנינים מאביו, והמכתבים נשאר לדורי דורות להחיות עם רב כהיום הזה, אשרי לו ואשרי חלקו. וכך אמר לו אביו מוהרנ"ת ז"ל שעל ידי תשוקתו אל האמת ורצונו העז להתקרב אל הקדושה זכה להוציא ממנו כל כך מכתבי קודש (שיחות וסיפורים בסוף).

מֵאֵת ה' הִיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ

ר' יחיאל לא ידע את נפשו. הוא היה רתוק לדברים, ולא שם לב כי השעה הנקובה כבר חלפה, המשפט, הקנס הצפוי, הכל פרח מראשו, כל כולו הלך שבי אחרי דיבורי האמונה והדעת שכמוהם שמע לראשונה בחייו. הוא היה נסער כולו, לאחר שכילה הדרוש, הלוא הוא מיועדנו **החסידי הנעלה רבי יחזקאל מנדלאל זצ"ל**, את דבריו, ניגש אליו ר' יחיאל, אחוז התרגשות עזה: "אימרו לי, כלום מכירים הנכם אותי? ויתירה מזו, הרי עמדתי מאחוריים ולא הבחנתם בי, כיצד אפוא ידעתם לכוון את דבריכם אלי ממש?"

ור' יחזקאל חייך בטוב לב. "הדיבורים ששמעת, לא משלי הם. אלו הם דבריו של הצדיק, רבינו רבי נחמן, המכונים אל כל אחד ואחד באשר הוא, מקטן ועד גדול".

באותו רגע ידע ר' יחיאל; פה אשב כי איוותיה, לצדיק הזה אהיה קשור מעתה ועד עולם!

לימים, בספרו את סיפורה של אותה שבת ראשונה במחיצת אנ"ש בלובלין, סיים ויאמר: "במשפט הפולני אמנם הפסדתי, אבל במשפט הגורלי יותר מכל, הרווחתי, הרי את החיים שלי הצלת".

יומיים בלבד טרם נסתלק רבי יחיאל גרינוואלד, שבע וזקן, לחיי נצח, נפגשתי איתו, להבחיל"ח, בפעם אחרונה, כאשר הוא אפוף שמחה ואושר פנימי קורן מן פניו. בעינים בורקות אמר לי: אני לא יודע כיצד להודות על המתנה הגדולה שהעניקו לי מן השמים, באופן אקראי ובלתי צפוי, כאשר הדמנתי שלא ברצוני לתפילת הוותיקין שם בלובלין. מאז השתנו חיי לגמרי, התוודעתי לחיים מרוממים ואחרים לחלוטין מהחיים שהכרתי בשחרית ימי. בשטיבל של ברסלב נודע לי מרבינו הקדוש שלימד אותי למאי אתינא להאי עלמא, זיש תכלית לעולם.

זמן מה לאחר התקרבותו זכה רבי יחיאל לעלות מפולין לארץ הקודש, והשתכן פה בעיה"ק ירושלים ת"ו. כאן היה דוגמא למופת של בעל-הבית, שהשכיל אל דל ותמך באנשי שלומנו, והפריש מממונו סכומים נכבדים ליתומים ואלמנות ונשברי לב, קבע עתים לתורה, והיה חסיד במלוא מובן המילה, קם חצות וערך התבודדות בדקות, והיה קשור בכל נימי נפשו לרבינו הקדוש, לו חב את כל שארית ימי חייו הגשמיים והרוחניים.

באותה שעה שהגישו לו פקחי החוק את כתב התביעה, חש שהתגלגלה עליו צרה איומה. כשהבין שהמשפט נקבע בבוקרו של יום השבת חשב שצרתו כפולה, עליו ללכת רגלית ולמצוא מנין עלום לתפילה. ובכלל, מי יודע איזה עונש ישיתו עליו השופטים. אך האלוקים חשבה לטובה, להפגיש את רבי יחיאל עם רבו הקדוש, שיביא אותו לחיי העולם הבא.

הוספת העורך:

לאחר שהשקע רבי יחיאל גרינוואלד בירושלים, ואף מצא את פרנסתו בכבוד, שיגר מכתב לרעו מיטיבו שקירבו אל הנחל נובע, רבי יחזקאל מנדלאל. בו סיפר לו רבי יחיאל כי טובה הארץ מאוד מאוד ואף הפרנסה והברכה מצויות בה. בעקבותיו, גמר רבי יחזקאל אומר לעלות לירושלים. היה זה לאות מאת ה' - רבי יחזקאל הציל את חייו הרוחניים של רבי יחיאל, ורבי יחיאל הציל את חייו הגשמיים של רבי יחזקאל, מפני השואה האיומה שפרצה שנים מועטות לאחר מכן וכלתה את מרבית יהודי פולין, הי"ד. מוגש לחודש פקודתם: **רבי יחזקאל אפרים ב"ר שמעון צבי מנדלאל**, ה' שבט תשט"ז, ורבי **יחיאל ב"ר מנחם דוד גרינוואלד**, י"ג שבט תשל"ח, ומנוחתם כבוד בעיה"ק ירושלים ת"ו.

מאורעות שונות עוברות על כל אדם במשך ימי חייו, ובשעת מעשה חש האדם שאותו פוקדות הרפתקאות כאלו שאף אדם לא פוגש בהם לעולם. לעיתים אלו תאוות מרות שמושכות אותו כעבותות העגלה והוא מנסה להילחם ולהרפות את הידים האכזריות שלופפות אותו, וההצלחה ממנו והלאה, הוא נופל וקם וחוזר חלילה. לפעמים מדובר באנשים שיורדים לחייו במחלוקות, שכמעט מעבירות אותו על דעתו, והוא תוהה מה לי ולצרה הזאת.

אך כל אלו הם גזירות שמים באות עליו בהשגחה פרטית, מדויקת ובוררה, עבור תיקונו הפרטי. ולעולם לא ידע אדם בשעת מעשה מה רוצים ממנו, ולהיכן כל זה עשוי להוביל אותו.

אין לאדם צורך לחפש תרופות לנפשו בבית מרקחת. הקב"ה שולח לכל אדם את מנת תיקונו. האדם רק צריך להמתין במקומו, להצדיק את הדין ללא טרונגיא, ולתת להקב"ה להביא עליו את המאורעות הפוקדות אותו, והן גופא הינם התרופות לנפשו. יכול להיות שאלו נועדו לתקן את מה שפגם בגלגולו הקודם, ואף יכול להיות שבסופו של דבר יראה שכל המצוקות שהציקו לו כל כך - הביאו לו לבסוף מתנה מיוחדת משמים, שלעולם לא היה מקבל את המתנה לולא התנסה במצוקות כאלו.

וכאשר קרה במעשה ששמעתי בעצמי מכלי ראשון, הלא הוא מיועדנו **החסידי הנעלה רבי יחיאל גרינוואלד ע"ה**, בעודו אברך צעיר לפני מלחמת העולם השנייה, בעיר תהילה 'לובלין' אשר בארץ פולין.

סוחר ממולח היה רבי יחיאל, ושירת את לקוחותיו בנאמנות. כלפי חוץ נראה אברך פולני הגון, כלל יתר אחיו הסוחרים הפולנים הנודעים. קלסתר פניו ותוארו נראו כחסידי אדוק, ככל אברכי החסידות עליה נמנה, בהיותה בתפארתה, טרם עלה הכורת וכלה את מיטב חסידיה. אך כל זאת רק כלפי חוץ. שכן, במסתרי נפשו קוננו שאיפות והשקפות רקובות, שכמעט כרתו והכחידו אותו מן העולם הבא והעולם הזה כאחד, רחמנא ליצן. לילה אחד, פקדו את חנותו פקחי הרשויות, והשיתו עליו כתב תביעה להתייצב בבית המשפט דמתא.

הסוחר היהודי קורא את התביעה ועיניו חוורו. זמן המשפט נקבע בבוקרו של יום השבת. אך אין לו ברירה כי אם להתייצב במועד ובמקום הנקוב. לאחר מחשבה קצרה נוכח לדעת שאם ברצונו שלא לאחר את המשפט שנכפה עליו, אין לו ברירה אחרת כי אם להקדים באותה שבת את זמן תפילת שחרית. ובית הכנסת היחיד בלובלין שבו מתפללים כוותיקין הינו השטיבל דחסדי ברסלב.

שלא ברצונו השכים והתפלל עם חסידי ברסלב. ולהפתעתו גילה סוג של תפילה מרוממת, שאותה לא הכיר מעודו. אולם את ההפתעה הגדולה גילה בסיום התפילה. אז הסבו המתפללים לקידושא רבה, שבמרכזו נשא דברים אחד מהאריות שבחבורה, כשהוא מקריא מעשה נפלא מתוך ספר הנקרא 'סיפורי מעשיות', כשהדרשן הסביב בטוב טעם שהסיפור הזה הינו בעצם הסיפור של החיים, חיי הנצח.

רבי יחיאל הסוחר החל לחוש שאט אט הוא הולך ומתנתק מן הזמן והמקום, ונסחף לחיים אחרים, חיים חדשים לגמרי, חיים של התרוממות, חיים של ניתוק מהבלי עולם השקר, חיים של אמת, חיים של דבקות בחיי החיים.

לפתע, נגלה לפניו עולם חדש לגמרי, עולם בעל תוכן ותכלית, יש בירה ויש בעל הבירה.

עצם הידיעה שיש משהו שצריך לעשות בעולם, פתחה בפניו עננים לחיי אמת.

המשך מעמוד א'

ועשה טוב.

בפרשתנו אנו לומדים על גאולת ישראל ממצרים שהיתה אך ורק על ידי האמונה, וכמו שגילה לנו רבינו הקדוש (לקר"מ ח"א ז"א): "דע כי עיקר הגלות אינו אלא בשביל חסרון אמונה", ומבאר והולך שזו היתה גלות מצרים, ולעומת זאת, הגאולה היתה על ידי התגלות האמונה. מצרים כוללת את כל הגלויות ואת כל מ"ט שערי הטומאה, השם יתברך לימד אותנו, שכדי לשבור גלות זו צריך לפרסם את האמונה בכל דרך, כפי שהיה אז בעת יציאת ישראל ממצרים.

קרבן פסח וביעור חמץ כמו גם אכילת מצה ומצוות תפילין ופדיון בכורים האמורים בפרשתנו, הכל מכוון לבנין וחיודש האמונה וביטול הטבע, ללמדך שכן ורק כך זוכים לגאולת הגוף והנפש, ומי שרוצה לשוב בתשובה ולצאת מגלות נפשו עליו להזדרז להתחיל לבנות את האמונה הפשוטה שבה תלוי הכל.

וכפי שרבינו הקדוש מביא שם: "וכשתתרבה האמונה בעולם אז יבוא משיח, כי עיקר הגאולה תלוי בזה, כמו שכתוב תבואי תשורי מראש אמנה".

נערך ע"י הה"ח רבי נחמי' שווארצין שליט"א בעמ"ס 'אוצרות עולם לתרופה'.

ברכת מזל טוב להר"ר ששה יצחק שניקס הי"ו למען חולדת תבן יה"ד שיחבה לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר חיים בנדובצקי הי"ו למען חולדת תבן יה"ד שיחבה לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר אברהם שמואל קורנבלוט שליט"א למען חולדת תבן ע"כ הגדה הנזכרת בגמ' א"ת בד"ה ח"ד ש"סאל אטיגנר שליט"א יה"ד שיחבו לנשות בית נאמן בישראל בדרך רביה"ק זיע"א	ברכת מזל טוב להר"ר אברהם יעקב ראטה שליט"א למען חולדת תבן ע"כ ארבעים מן התורה אלוהו נאמן נ"ו ע"כ בת הרה"ח ר' צבי מנדלאל שליט"א יה"ד שיחבו לנשות בית נאמן בישראל בדרך רביה"ק זיע"א
ברכת מזל טוב להר"ר אשר ועלמן חנון הי"ו למען חולדת תבן יה"ד שיחבה לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר ד' יהודה לייב פראנק שליט"א למען חולדת תבן למען חולדת תבן יה"ד שיחבה לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר נפתלי טולדש הי"ו למען חולדת תבן למען חולדת תבן יה"ד שיחבו לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר דוד ראזנבערג שליט"א למען חולדת תבן למען חולדת תבן יה"ד שיחבו לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה
ברכת מזל טוב להר"ר מרדכי אלעזר ליברמנטש הי"ו למען חולדת תבן יה"ד שיחבה לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר סארי פילדש הי"ו למען חולדת תבן יה"ד שיחבה לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר ישראל נאמן כ"י יהודה לייב) פראנק הי"ו למען חולדת תבן יה"ד שיחבו לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר רוב ראזנבערג הי"ו למען חולדת תבן יה"ד שיחבו לגולה לתורה לחופה ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה